

Dátový súbor – jednovýberový test o uhlovom korelačnom koeficiente

Hodnotený súbor: Máme k dispozícii číselné hodnoty dvoch uhlov na lebke (obrázok 1) vypočítané z pôvodných x , y a z súradníc štyroch význačných bodov (*bregma*, *basion*, *nasion* a *prosthion*) digitalizovaných na 60 vybraných lebkách dospelých jedincov (40 mužov a 20 žien) z kostrovej zbierky z archeologickej lokality Pohansko – Pohrebiště okolo kostela (Jurda, 2008).

Súbor dát: uhl-uhl-fm.txt

Popis premenných:

id – poradové číslo;

sex – pohlavie (m – muž, f – žena);

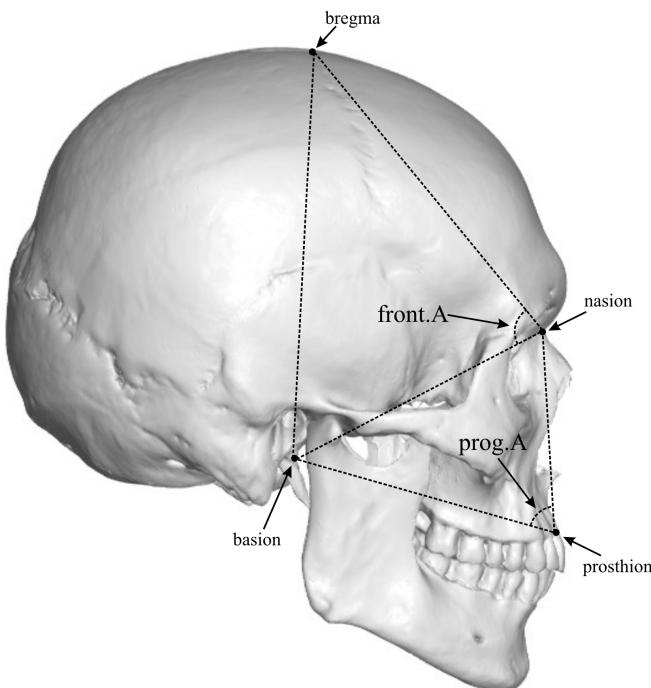
front.A – uhol v bode *nasion*; uhol, ktorý zviera lnia prechádzajúca bodmi *bregma* a *nasion* s líniou prechádzajúcou bodmi *nasion* a *basion* (stupne);

prog.A – uhol tvárového trojuholníka v bode *prosthion*; uhol, ktorý zviera lnia prechádzajúca bodmi *basion* a *prosthion* s líniou prechádzajúcou bodmi *prosthion* a *nasion* (stupne).

Biologické súvislosti: Uhol *nasia* popisuje oblasť predného neurokrania, uhol tvárového trojuholníka v prosthiu vyjadruje stupeň alveolárneho prognatizmu hornej čel'uste a stupeň vývoja hornej časti splanchnokrania. I ked' mozgová (*neurocranium*) a tvárová (*splanchnocranium*) časť lebky spolu tvoria komplexný funkčný celok, počas vývinu sú riadené inými faktormi (Lieberman, 2011).

Ciele:

- zistiť, či súvisí veľkosť uha *nasia* s veľkosťou uha tvárového trojuholníka v prosthiu (zvlášť u mužov a u žien);
- zistiť, či sa zistená závislosť lísi u mužov a u žien.

Obr. 1: Znázornenie premenných uhol v bode *nasion* (**front.A**) a uhol tvárového trojuholníka v bode *prosthion* (**prog.A**)

Literatúra:

- Jurda, M., 2008: *Tafonomické změny lidské lebky z pohledu geometrické morfometrie*. Magisterská diplomová práca. Brno: Masarykova univerzita
- Lieberman, D.E., 2011: *Complexity, Modularity, and Integration in the Human Head. The Evolution of the Human Head*. Cambridge, Mass: The Belknap Press of Harvard University Press